

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
Ημερομηνία: Κυριακή 22 Απριλίου 2012
ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ
A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Λυσία, Υπέρ Μαντιθέου, 18 - 19

Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. Καίτοι χρή τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ιδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὠφελεῖσθε.

Ὅστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὧψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἵτιοι γεγόνασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθα ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ

A. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το χωρίο: «τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν... σκοπεῖν».

Μονάδες 10

B. Να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις:

B.1. Οι αντιδράσεις για την εξωτερική εμφάνιση του Μαντίθεου συνδέονται, κατά τη γνώμη σας, με τη συγκεκριμένη εποχή και τις πολιτικές εξελίξεις στην Αθήνα;

Μονάδες 15

B.2. «ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως... ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν»: Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγει ο Μαντίθεος με βάση αυτά τα λεγόμενα; Πιστεύετε πως η εξωτερική εμφάνιση ενός ανθρώπου μπορεί να επηρεάσει την κρίση μας γι' αυτόν;

Μονάδες 15

B.3. α) Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν σημειώνοντας Χ στην κατάλληλη στήλη:

	Σωστό	Λάθος
Οι « λογογράφοι » ήταν δικανικοί ρήτορες.		
Σημαντικότερος εκπρόσωπος των συμβουλευτικών λόγων ήταν ο Ισοκράτης.		
Η « πρόθεσις » αποτελεί μέρος του επιλόγου.		
Οι « γνώμες » είναι « άτεχνες πίστεις ».		
Με τον επίλογο επιδιώκονται δύο σκοποί, η ηθοποιία και η παθοποιία.		

Μονάδες 5

β) Αναλύστε το περιεχόμενο των όρων: *γνώμες, πάθη*.

Μονάδες 5

B.4. α Από τους τύπους που σας δίνονται, να γραφεί ό, τι ζητείται στην παρένθεση:

ποιούμενος (πρόσωπο που ενεργεί)
σκοπεῖν (ενέργεια, κατάσταση)
μισεῖν (ρηματικό επίθετο σε -τός)
ὠφελεῖσθε (ενέργεια, κατάσταση)
εἰργασμένοι εἰσίν (τόπο)

Μονάδες 5

- β) Να γράψετε τα αντίθετα (αντώνυμα) των λέξεων στην αρχαία ελληνική: *ἄξιον, οὐδένα, πολλοί, ἀγαθά, κοσμίως.*

Μονάδες 5

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντα, Κύρου Παιδεία, Δ, V, 23 - 25

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ποιήσας ὁ Ὑρκάνιος προσῆλθε, λέγει ὁ Κῦρος, Ἐγὼ δέ, ἔφη, ὦ Ὑρκάνιε, ἡδομαι αἰσθανόμενος ὅτι οὐ μόνον φιλίαν ἐπιδεικνύμενος πάρει, ἀλλὰ καὶ σύνεσιν φαίνει μοι ἔχειν. Καὶ νῦν ὅτι συμφέρει ἡμῖν ταῦτά δηλον· ἐμοί τε γὰρ πολέμιοι Ἀσσύριοι, σοί τε νῦν ἐχθιόνες εἰσιν ἢ ἐμοί· οὕτως οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον ὅπως τῶν μὲν παρόντων μηδεὶς ἀποστατήσῃ ἡμῖν συμμάχων, ἄλλους δέ, ἐὰν δυνώμεθα, προσληψόμεθα. Τοῦ δὲ Μήδου ἤκουες ἀποκαλοῦντος τοὺς ἱππέας· εἰ δ' οὗτοι ἀπίασιν, ἡμεῖς μόνοι οἱ πεζοὶ μενοῦμεν. Οὕτως οὖν δεῖ ποιεῖν ἐμὲ καὶ σὲ ὅπως ὁ ἀποκαλῶν οὗτος καὶ αὐτὸς μένειν παρ' ἡμῖν βουλήσεται.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἡδομαι + κατηγορ. μετοχή : ευχαριστιέμαι να ...

αἰσθάνομαι + ειδική πρόταση: αντιλαμβάνομαι,
πληροφοροῦμαι, νιώθω ὅτι...

ἀποκαλῶ: καλῶ πίσω.

- Γ. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 20

Γ.1. α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

σύνεσιν: δοτική του ενικού αριθμού.

ἐχθίονες: αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος στον ίδιο βαθμό.

ίππέας: δοτική του πληθυντικού αριθμού.

μοι: αντίστοιχο τύπο στο τρίτο πρόσωπο της αντωνυμίας.

μηδείς: αιτιατική πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 5

Γ.1. β. **πάρει:** απαρέμφατο Μέλλοντα.

προσληψόμεθα: δεύτερο πρόσωπο προστακτικής Αορίστου β' στη φωνή που βρίσκεται το ρήμα.

ἤκουες: αντίστοιχο τύπο στο Μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται το ρήμα.

φαίνει: αντίστοιχο τύπο στον Υπερσυντέλικο στη φωνή που βρίσκεται το ρήμα.

βουλήσεται: δεύτερο πρόσωπο του ενικού αριθμού της οριστικής Ενεστώτα.

Μονάδες 5

Γ.2. α. Να αναγνωριστούν από συντακτική άποψη οι λέξεις και οι φράσεις: **μοί - σοί - ἡμῖν - συμμαχων - μόνοι.**

Μονάδες 1.5

β. **ἡ ἐμοί:** Να αναγνωριστεί από συντακτική άποψη ο όρος (**Μονάδες 0.5**). Να δηλωθεί η ίδια σχέση με άλλον τρόπο (**Μονάδες 0.5**).

Μονάδες 1

γ. **«οὕτως οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον ὅπως ... ἄλλους, ἐὰν δυνώμεθα, προσληψόμεθα»:** Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος που υπάρχει στο απόσπασμα (**Μονάδες 2.5**). Να επιφέρετε όποιες αλλαγές κρίνετε απαραίτητες, ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος (**Μονάδες 2.5**).

Μονάδες 5

- δ «Τοῦ Μήδου ἤκουες ἀποκαλοῦντος τοῦς ἰππέας»: Να δικαιολογηθεί η σύνταξη του ρήματος (μονάδες 1). Να επιφέρετε όποιες αλλαγές κρίνετε αναγκαίες, ώστε να δηλώνεται έμμεση αντίληψη (μονάδες 1.5).

Μονάδες 2.5